

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ซึ่งมีความร่วมมือกันทั้งในการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยที่สนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งการพัฒนาชุดโจทย์และข้อเสนอโครงการที่สนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนา ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ได้ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปแบบของเครือข่ายทั้งในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่น ผลงานวิจัยชี้ชัดถึงสภาพปัญหาสำคัญคือการขาดแคลนนักจัดการงานวิจัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำคัญของกาฬระกันคุณภาพงานวิจัย (ฉัตรนภา พรหมมา 2549 : 39)

ดังนั้นเครือข่ายหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จึงวางแผนร่วมกันในการวิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการ ซึ่งเน้นความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคชุมชนกับสถาบันการศึกษาหรือภาควิชาการของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่นเขตภาคเหนือ ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายผลและต่อยอดจากบทเรียนเดิมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ได้มีการวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพงานวิจัย ซึ่งช่วยให้ได้ระบบประกันคุณภาพงานวิจัยตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทาง ถึงปลายทาง (ฉัตรนภา พรหมมา 2548 : บทคัดย่อ) เพื่อให้สามารถพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการสร้างนักบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้สามารถสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อย่างต่อเนื่องยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่นเขตภาคเหนือ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

1. บริบทและสถานการณ์ปัญหาความต้องการพัฒนานักบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่นภาคเหนือ
2. ออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้หลักสูตรและรูปแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนานักจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการที่มีการเชื่อมโยงกับหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ
3. การประเมินคู่มือและสื่อการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่นภาคเหนือ

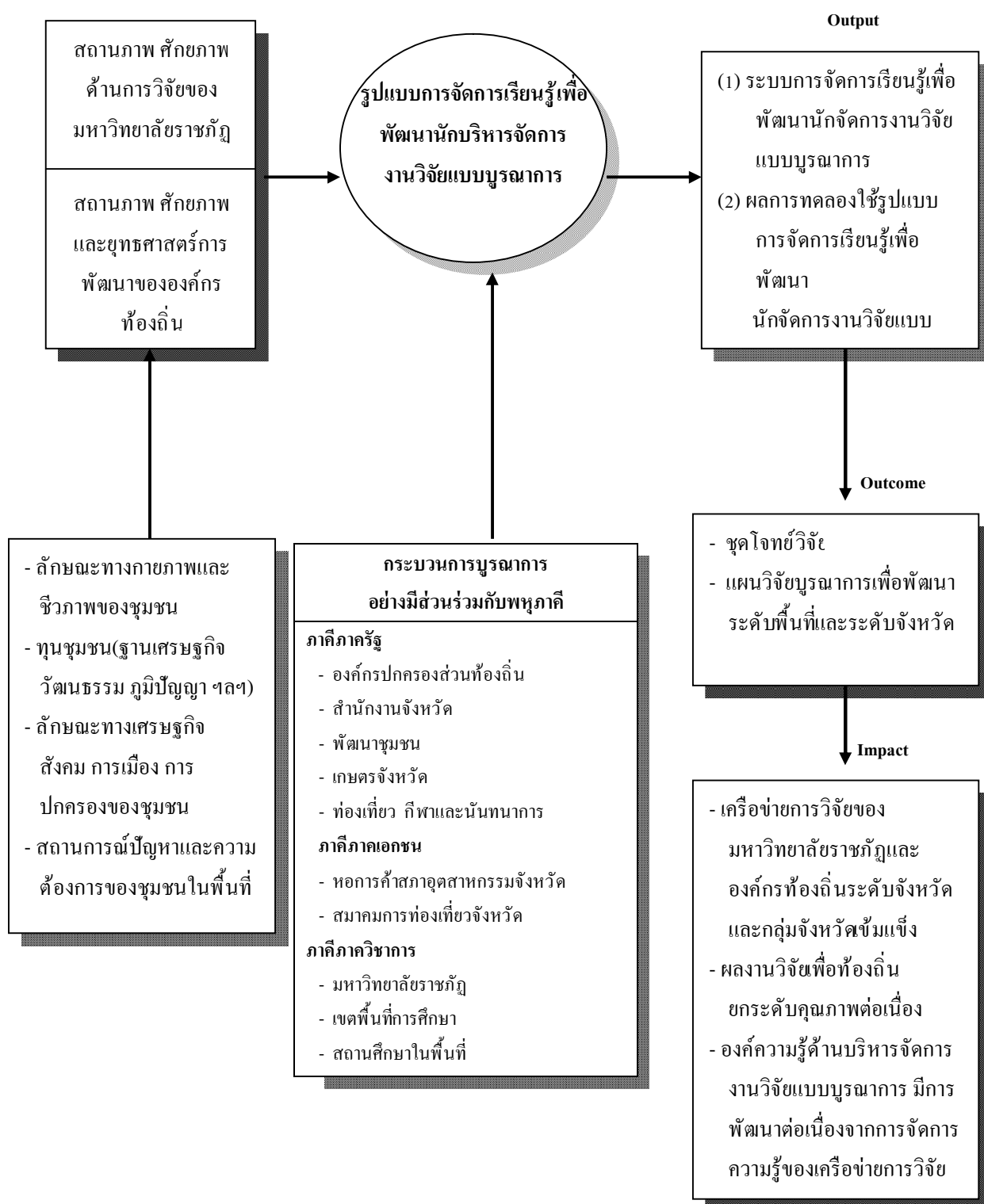
ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อท้องถิ่นคือ คณะกรรมการหน่วยจัดการงานวิจัยที่ระดับมหาวิทยาลัยและระดับเครือข่าย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย อาจารย์ในมหาวิทยาลัย สถานศึกษาที่เป็นเครือข่าย และผู้นำองค์กรท้องถิ่นในพื้นที่ ได้แก่ บุคลากรหลักด้านการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏและสถานศึกษาเขตภาคเหนือคือ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และวิทยาลัยเกษตรแพร่และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) องค์กรท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล และสสว. 9 และรวมจำนวนบุคลากรหลักที่ร่วมโครงการ 21 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดกลไกการร่วมมือระหว่าง 4 ภาคี เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
2. ได้คู่มือการบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการ ซึ่งสามารถเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้และขยายผลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และองค์กรท้องถิ่นในเขตรับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม
3. ช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับองค์กรท้องถิ่น เพื่อพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะก่อให้เกิดการขยายผลไปสู่ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ต่อไป
4. ได้ประเด็นปัญหาชุดโจทย์และแผนวิจัยบูรณาการที่จะส่งผลให้เกิดกลไกการใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
5. เกิดกลไกการจัดการความรู้ซึ่งจะส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำสู่การพัฒนาในองค์กรของภาคีทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ

6. เกิดการเชื่อมโยงหน่วยงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏและองค์กรท้องถิ่นเขตภาคเหนืออย่างเป็นระบบต่อเนื่องโดยผ่านนักจัดการงานวิจัยที่เข้าร่วมโครงการ

กรอบคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนหรือการมีประสบการณ์ ซึ่งนำไปสู่การเกิดความรู้เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนที่แสดงความสัมพันธ์ของกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ที่นำเสนอโดยแผนภาพและคำอธิบายที่ช่วยให้เข้าใจการดำเนินงานได้โดยง่ายและชัดเจน

แผนงานวิจัยแบบบูรณาการ หมายถึง แผนซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการวิจัยประกอบด้วยโครงการวิจัย (research project) หลาย ๆ โครงการ หรืออาจเรียกว่าชุดโครงการวิจัย โดยมีความสัมพันธ์หรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีลักษณะบูรณาการ (integration) ทำให้เกิดองค์รวม (holistic ideology) เป็นการวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชาการ (multi-disciplines) และครบวงจร (complete set) โดยมีเป้าหมายที่นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน

การบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานให้เกิดแผนวิจัยหรือชุดโครงการการวิจัยที่มีการค้นหาโจทย์หรือประเด็นปัญหาวิจัยจากสถานการณ์จริงในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งการวิจัยก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่สนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนา